



**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis  
vitae Christianæ**

**Dionysius <der Kartäuser>**

**Coloniae, 1577**

**VD16 D 1959**

Contra superfluitatem diuitiarum, & quare superfluitas ista sit in culpa  
pr̄esertim in clericis 27.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

404 D. DIONYS. CARTH,  
rissimum suū nepotem sibi post mor-  
tem apparuisse atque dixisse, quod es-  
set æterna condemnatus morte, eo q  
in ludis immoderanter delectabatur,  
nec inde digne pœnituit. Erat autem  
ut scribit Cyril. iuuenis ille tāta pul-  
chritudine, eloquentia, & morum do-  
core ornatus, ut ab vniuersis mira-  
aretur affectu. Hoc imprimē tua  
memorię frater charissime, terrificum  
sane exemplum.

*Contra superfluitatem diuitiarum: &  
quare superfluitas ista sit in culpa,  
presertim in clericis.*

*Articul. XXVII.*

*Eccle. 10.*

 **A** Varo nihil est scelestius.  
Nihil est iniquius, quam a-  
mare pecuniam: hic enim  
animam suam habet ve-  
lem. Certum est corporalia ad spiri-  
tualia ordinari, tanquam ad finem.  
Aliter autem amatur atque appetitur  
finis, & aliter media quæ ordinantur  
ad finem. Finis nanque per seipsum  
appetibilis est & amandus, quemad-  
modum sanitas in medicinali faculta-  
te,

RTH,  
ost mor  
, quod el  
te, eo q  
tabatur,  
at autem  
tata pul  
orum do  
mro a  
ime tua  
errificum  
  
rum:  
culpa,  
  
lestitus.  
uam a  
c enim  
t venia  
d spiri  
finem.  
petitus  
nantur  
ipsum  
emad  
cultia  
te,  
DE ARCTA VIA SAL. 405

te. Media vero in quantum proficiunt  
seu utilia sunt ad finem, ut per ea finis  
conuenientius adipiscatur aut con-  
seruetur. Diuitiae ergo ad spiritualem  
animatorum nostrarum profectum fi-  
naliter ordinantur. Porro profectus &  
perfectio animae in actu virtutum co-  
sistit. Essentialiter quidem in actu  
charitatis & sapientiae (s. in contem-  
platione & dilectione diuinorum.) Dispositiue vero in actibus virtu-  
tum moralium. Intantū ergo diuitiae  
licite habētur, appetuntur, amantur:  
in quantum necessariæ sunt ad corpo-  
reæ huius vitæ sustentaculum, & utiles  
ad sobrium usum alimentorum ac  
vestium, per quem usum aptificatur an-  
ima ad actus contemplationis dele-  
stationisque diuinæ. Si autem plus  
appetuntur, avaritia vere committi-  
tur, quæ est in ordinatus appetitus  
temporalium rerum seu diuitarum:  
estque ex suo genere peccatum mor-  
tale, & est contraria iustitiae, secundū  
Tho. Interdum vero propter imperfe-  
ctionem, paruitatemque actus à mor-  
tali accusatur. Quid autem ex his con-  
sequens sit, non ire oportet inferre,  
ne forsitan non credatur. Sed audia-  
mus

406 D. DIONYS. CARTH.  
mus summos sanctissimosque docto-  
res. Aug. & Basi. dicunt. Non minor  
est criminis habenti tollere, quā cum  
possis & habes indigentib' denegare.  
Esurientium panis est, quem tu de-  
nes. Nudorum indumentum quo  
includis. Miserorū redemptio & ablo-  
lutio pecunia, quam in terra abscon-  
dis. Tantorum scias te inuadere bona  
quantis possis præstare, & nō vis. His  
consonat illud Hieron. Quicquid am-  
plius quam nobis opus est à Deo ac-  
cepimus, pauperibus erogare debe-  
mus. Si quod eis deputatum est no-  
stris cupiditatibus vel vanitatibus  
referuamus: quanti pauperes in lo-  
cis vbi nos sumus, paupertate au-  
nuditate mortui fuerint, nouerimus  
nos de animabus illorum in die iudi-  
cij rationem daturos. Hinc dicit Am-  
brosius. Qui diuitiarum seruus es,  
custodit eas ut seruus. Qui aut seru-  
titis iugum discuscit, distribuit eas ut  
Dominus. Hæc autē omnem Christia-  
num cōcernunt. Nunc insuper ad cle-  
ricos descendendum. In primis itaq;  
soleenne iam est quod sanctus Bernar-  
cuidam scribit Canonico. Quicquid  
inquiens præter necessarium viatum  
ac simplicem vestitum de altari reti-

Hieron.

Ambro.

Bernar.

DE ARCTA VIA SAL. 407

nes, tuum non est, furtū est, rapina est,  
sacrilegium est. Vnde denuo ait : Res  
pauperum non pauperibus dare, par  
sacrilegio crimen esse dinoscitur. Sa-  
ne patrimonia pauperum sunt facul-  
tates ecclesiarum, & sacrilega paupe-  
ribus crudelitate subripitur, quicquid  
sibi ministri & dispensatores non vti-  
que possessores ultra victum accipi-  
unt & vestitum. Nec enim ordinavit  
Deus his qui de euangelio viuunt, de  
euangelio querere diuitias, vel orna-  
mentum, sed viuere ex eo ut vide, sint  
contenti alimenta corporis non gulae  
irritamenta & libidinis incentiva,  
& quibus tegantur, non quibus ornen-  
tur accipere. Hæc tibi charissime  
ardua satis scio videntur. Sed ad-  
dam hoc quod te forsan terrebit ar-  
duissimumque patebit. Ecce glorio-  
sus docto[r] ecclesiæ sanctus Hierony-  
m[u]s dicit, Clericus qui de bonis suis suste-  
natur potest, si acceperit quod paupe-  
rum est, sacrilegium perfecte com-  
mittit, atque per abusionem talium  
iudicium sibi manducat & babit. Si  
eges & accipis, das potius quam acci-  
pis. Si autem nō egas & accipis, rapis.  
Vides charissime status tui pericula,

dc

408 D. DIONYS. CARTH.

de quibus mox plenius dicā ex verbis  
Berna. Porro cum clerici & sacerdo-  
tes, atque prælati noui testamenti, ad  
specialem cordis obligentur mundi-  
ciam, & ut vulgo sint exemplares in-  
decentissimum profecto, omnisque  
damnationis plenissimum est, vnu-  
carnis (in quibus est maxima turpi-  
do. s. gulæ siue luxuriæ ) deserunt.  
Quod si delicata & molliter viuant  
ventrem cibo, oculum somno, mente  
inani lætitia impleant, molli in stra-  
tu quiescant, inutilibus verbis, iocis  
& risibus vacent: nunquid arctam vi-  
salutis incedunt? Non utiqz cum Sal-  
uator dicat. Væ vobis q saturati esis,  
quia esurietis. Væ vobis diuitibus, qui  
habetis consolationem vestram. Ter-  
reat te quod in miraculis sancti Hiero-  
ron. legitur, quemadmodum Roma  
quidam Andreas nomine presby. car-  
dinalis, cum post mortem miraculo  
ad corpus redisset, perhibuit se aliter  
fuisse damnandum propter superflui-  
tatem suam in cibis & vestimentis,  
nisi Hiero. sibi misericordiam impe-  
trasset, ita ut rediret ad corpus & po-  
niteret. Postremo si penses ad quantā  
sobrietatem & mediocritatem in ve-  
stibus

Luc. 6.

Exempl.

ARTH.  
ex verbis  
sacerdo-  
menti, ad  
r mundi.  
plares in-  
mnisque  
est, vint  
turpiu-  
eserunt  
r viuant  
o, mente  
i in stra-  
ois, iocis  
etam vii  
cum Sal-  
ratii estis,  
ibus, qui  
am. Ter-  
acti Hie-  
n Roma  
sby, ca-  
miraculo  
se aliter  
perfulti-  
mentis,  
in impe-  
s & poe-  
quantia  
in ve-  
stibus

**DE ARCTA VIA SALV.** 409

stibus atque pecunijs multi etiam phi-  
losophorum seipso dederunt, mira-  
beris, ut opinor, de gulositate, de curio-  
sitate, & auaritia Christianorum, non  
modo vulgi, sed etiam clericorum. De  
hoc Plato in Phedro, Tullius quoque  
& Seneca, Plato atq; Macro multa scri-  
pserunt.

Quod nihil periculosius quam hoc  
seculo temporaliter prosperari, nec a  
Deo paternè castigari.

*Articulus XXVIII.*

**D**isciplinam domini fili mi  
ne abijcas, & ne deficias  
quum ab ipso corriperis.  
Quem enim diligit D E V S,  
castigat, & quasi pater in filio compla-  
cet sibi. Exigit æquitas Dei ut sicut  
nullum bonum permanet irremunc-  
ratum, sic nullum malum transeat im-  
punitum. Portò electi in mundo hoc  
sine peccatis saltem venialibus non vi-  
uunt. In multis enim offendimus om-  
nes. Si dixerimus quia peccatum non  
habemus, nosipso seducimus. Septies  
insuper iustus cadit in die. Hoc itaque  
ad clementissimam diuinæ prouiden-  
tiæ pertinet dilectionem ac bonitatē,  
f ut ho-

*1. Ioan. 1.*

*Prou. 24.*